

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 19. martā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzējas [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 27/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2012. gada 21. februāra noteikumu Nr. 134 “Personu apliecinošu dokumentu noteikumi” 3. pielikuma “Latvijas nepilsoņa pases paraugs” IV. iedaļas “2. lappuse (datu lapa) (3.a attēls)” informācijas lauku “NEPILSONA PASE/ALIENS PASSPORT/PASSEPORT POUR ÉTRANGERS” (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 95. un 96. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka Latvijas nepilsoņa pases 2. lappuses datu lapas informācijas laukā ietvertā informācija “nepilsoņa pase” angļu valodā ir norādīta kā “aliens passport” un franču valodā – “passeport pour étranger”.

3. Pieteikuma iesniedzēja jau iepriekš ir vērsusies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu, lūdzot vērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 91., 95. un 96. pantam (ieteikums Nr. 182/2025). Izskatot pieteikumu Nr. 182/2025, Satversmes tiesas 3. kolēģija ar 2025. gada 31. oktobra lēmumu atteicās ierosināt lietu (turpmāk – kolēģijas 2025. gada 31. oktobra lēmums), jo pieteikumā nebija pamatots tas, ka tieši apstrīdētā norma rada Pieteikuma

iesniedzējai Satversmē ietvertu pamattiesību aizskārumu. Minētajā lēmumā norādīts, ka apstrīdētā norma vispārīgi noteic to, kāds ir termina “nepilsoņa pase” tulkojums angļu un franču valodā, taču šī norma nemaina personas tiesisko statusu vai šā statusa būtību.

Izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts ir papildināts ar diviem dokumentiem – Čehijas Republikas Iekšlietu ministrijas aicinājumu Pieteikuma iesniedzējai novērst pieteikuma trūkumus darba ņēmēja kartes izsniegšanai, proti, iesniegt derīgu ceļošanas dokumentu, kā arī citas personas, kurai izsniegta nepilsoņa pase, e-pasta saraksti ar Nepālas Federālās Demokrātiskās Republikas vēstniecību Dānijas Karalistē. Turklāt izskatāmajā pieteikumā ir izvērsti atsevišķi pieteikumā Nr. 182/2025 norādītie apsvērumi, ka termini “alien” un “étranger” ir pazemojoši un nerada skaidrību par personas tiesisko statusu. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja un citas personas, kuras ir nepilsoņa pases turētājas, esot pakļautas riskam tikt aizturētām, saskarties ar papildu pārbaudēm, kā arī pārvietošanās ierobežojumiem.

Izskatāmajam pieteikumam pievienotajā dokumentā – Čehijas Republikas Iekšlietu ministrijas aicinājumā Pieteikuma iesniedzējai novērst pieteikuma trūkumus – norādīts, ka Pieteikuma iesniedzējas iesniegtais ceļošanas dokuments – Latvijas Republikā izsniegta nepilsoņa pase – saskaņā ar Čehijas Republikas normatīvajiem aktiem ir uzskatāms par nederīgu ceļošanas dokumentu, jo tas satur nepareizus datus attiecībā uz viņas valstspiederību. Tomēr no minētā dokumenta nevar secināt, ka Pieteikuma iesniedzējas ceļošanas dokuments ir atzīts par nederīgu termina “nepilsoņa pase” tulkojuma angļu un franču valodā dēļ.

Turklāt personas pamattiesību aizskārumu Satversmes tiesas likuma izpratnē ir saprotams tādējādi, ka apstrīdētā norma rada nelabvēlīgas tiesiskās sekas tieši pieteikuma iesniedzējam. Tādēļ pieteikumam pievienotā citas personas e-pasta sarakste ar vēstniecību nevar būt par pamatu tam, lai kolēģija konstatētu apstrīdētās normas radītās nelabvēlīgas tiesiskās sekas tieši Pieteikuma iesniedzējai. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja joprojām nav pamatojusi, ka tieši apstrīdētā norma ir radījusi viņai Satversmē ietvertu pamattiesību aizskārumu. Ne prasījuma precizēšana, ne arī iepriekš iesniegtajā pieteikumā norādīto argumentu izvērsšana pati par sevi vēl nenozīmē to, ka pieteikuma juridiskais pamatojums ir mainījies pēc būtības, ja šīs izmaiņas nenovērs kolēģijas 2025. gada 31. oktobra lēmumā konstatētos trūkumus. Izskatāmajā pieteikumā nav norādīti tādi jauni juridiski argumenti, ko Satversmes tiesas kolēģija nebūtu vērtējusi, izskatot iepriekš iesniegto pieteikumu.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 27/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa